

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Заступник ректора ХНАДУ
назва ВНЗ

проф _____
вчене звання підпис

І.П.Гладкий
прізвище та ініціали

“ _____ ” _____ 2017 року

ПРОГРАМА

Підприємницьке право

(назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)

підготовки

магістра

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань

07 Управління та адміністрування

(шифр і назва галузі знань)

спеціальність

076 Підприємництво, торгівля та біржева діяльність

(шифр і назва напрямку підготовки)

(шифр за навч. планом № 15)

(за ОПП чи № навчального плану)

2017рік.

розроблено та внесено: кафедрою міжнародної економіки
(повне найменування кафедри)

розробники програми: доцент, к.ю.н., доцент Л.В. Єрофеєнко

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри міжнародної економіки “29” серпня 2017 року, протокол № 1

Завідуючий кафедрою
міжнародної економіки проф. _____ Д.А. Горовий
вчене звання підпис прізвище та ініціали

“**Узгоджено**”
Зав. кафедрою Економіки і підприємництва проф. _____ О.С. Іванілов
назва кафедри вчене звання підпис прізвище та ініціали
“ _____ ” _____ 2017 року

“**Узгоджено**”
Декан факультету управління та бізнесу проф. _____ І.А. Дмитрієв
вчене звання підпис прізвище та ініціали
“ _____ ” _____ 2017 року, протокол № _____

© _____, 2017 рік
© _____, 2022 рік

Вступ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Підприємницьке право» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки спеціаліста; магістра напряму **076 Підприємництво, торгівля та біржева діяльність**

назва напряму для бакалавра (спеціальності для магістра)

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів системи правових знань у галузі підприємницького права, а також навиків використання існуючих правових норм, невід'ємно пов'язаних з господарською діяльністю; засвоєння теоретичних знань та практичних навичок, пов'язаних із правовим регулюванням професійної діяльності на рівні професійних вимог зі спеціальності

Це, в свою чергу, сприяє вихованню у студентів правового мислення та подальшого розширення і поглиблення світогляду, що є необхідним для практичної діяльності майбутніх спеціалістів.

1.2. Предметом навчальної дисципліни є сукупність суспільних відносин, що виникають у процесі організації, здійсненні та припиненні підприємницької діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає:

по-перше, засвоєння специфічної фахової термінології, формування професійно грамотної юридичної мови – як важливого компонента правової культури майбутнього фахівця;

по-друге, розвиток логічного мислення, уміння аргументувати власну позицію, розвиток творчих нахилів студентів;

по-третє, вироблення елементарних навичок дослідницької діяльності, вкрай важливих для самовдосконалення та навчання у вузі.

1.3. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- засвоєння норм підприємницького законодавства;
- дослідження сутності різних наукових шкіл
- вироблення у студентів наукового підходу до оцінки чинного законодавства, необхідності вдосконалення його для правового регулювання господарської діяльності;
- набуття навичок роботи з нормативним матеріалом;
- вміння розв'язати конкретні господарські ситуації на базі національного та міжнародного законодавства; розвитку правового мислення щодо реалізації підприємницького права в обраній сфері діяльності;
- усвідомлення відповідальності при здійсненні юридично значимих дій.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні

знати:

- поняття підприємницького права та його систему;
- основні нормативні акти, що регулюють підприємницьку діяльність;
- основні ознаки та принципи підприємницької діяльності;

- правовий статус суб'єктів підприємництва;
- порядок державної реєстрації суб'єктів підприємництва, ліцензування та патентування окремих видів підприємницької діяльності;
- поняття та види господарських договорів, а також порядок їх укладення;
- поняття та форми власності в Україні;
- порядок вирішення спорів, що виникають під час здійснення підприємницької діяльності;

вміти:

- працювати з нормативно-правовими актами, що регулюють господарську діяльність;
- реєструвати підприємства та підприємця-фізичну особу;
- застосовувати на практиці нормативно-правові акти при укладанні господарських договорів, а також при вирішенні господарських спорів;
- використовувати одержані знання під час розв'язання практичних ситуацій, а також у повсякденному житті.

Мати уявлення (згідно вимог структурно-логічної схеми підготовки фахівця) про місце дисципліни в системі наукових знань та розвиток підприємництва в Україні.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Підприємницьке право» вивчається у першому семестрі і всі знання та вміння, отриманні після вивчення даної дисципліни, необхідні студенту для застосування їх на практиці та формування здібностей у вирішенні певних задач за призначенням – все це становить основу майбутньої професійної діяльності, а також у подальшому вивченні таких дисциплін як «Інтелектуальна власність», «Договірне право».

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Кількість кредитів <u>2,5</u> Кількість годин <u>75</u>	<u>вибіркова</u> (нормативна, за вибором ВНЗ, за вибором студента)	
Семестр викладання дисципліни	<u>1</u> Порядковий номер семестру	Порядковий номер семестру
Вид контролю:	<u>залік</u>	
Розподіл часу:		
- лекції (годин)	16	
- практичні, семінарські (годин)	16	
- самостійна робота студентів (годин)	43	

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Загальні положення підприємницького права

Тема 1. Підприємницьке право як комплексна галузь права

Підприємницьке право як комплексна галузь права: предмет і метод підприємницького права. Загальна характеристика підприємницьких правовідносин, їх види. Принципи підприємницького права (використання загальноправових, галузевих принципів, принципів окремих правових інститутів). Система підприємницького права: загальна характеристика.

Загальна характеристика підприємницького законодавства. Локальні нормативно-правові акти. Аналогія права та аналогія закону. Використання інтерпретаційних норм для регулювання підприємницьких правовідносин.

Тема 2. Поняття підприємництва.

Загальна характеристика господарської діяльності, її види. Передумови реалізації права на заняття підприємницькою діяльністю. Поняття, ознаки та види підприємництва. Принципи підприємницької діяльності.

Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності.

Розділ 2. Правове регулювання підприємницької діяльності

Тема 3. Суб'єкти підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми суб'єктів підприємництва.

Поняття та ознаки суб'єктів господарювання. Підприємницька правосуб'єктність (правоздатність та дієздатність). Види суб'єктів господарювання. Сутність організаційно-правової форми підприємницької діяльності. Підприємницька діяльність фізичних осіб-підприємців. Загальна характеристика юридичних осіб, їх види. Правовий статус підприємств в Україні. Правовий статус господарських товариств. Правовий статус об'єднань підприємств в Україні.

Тема 4. Легалізація суб'єктів підприємницької діяльності

Поняття, види та етапи легалізації. Державна реєстрація юридичних осіб.

Державна реєстрація фізичних осіб-підприємців. Загальна характеристика реєстрації змін та доповнень до засновницьких документів та відомостей про фізичну особу-підприємця. Загальна характеристика підстав реєстрації припинення юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Спеціальна державна реєстрація.

Тема 5. Правове регулювання відносин власності в Україні

Поняття власності та права власності. Зміст права власності. Підстави набуття та припинення права власності. Види (форми) власності.

Правовий режим майна суб'єктів господарювання. Загальна характеристика права господарського відання та права оперативного управління. Характеристика майна у сфері господарювання та джерела його формування.

Тема 6. Припинення суб'єктів підприємництва

Поняття, підстави, способи та форми припинення суб'єктів підприємництва. Реорганізація суб'єктів підприємництва. Ліквідація платоспроможних юридичних осіб. Банкрутство суб'єктів підприємництва: підстави, процедура, черговість задоволення вимог кредиторів. Санація.

Тема 7. Господарсько-правові зобов'язання та господарські договори

Поняття, види та підстави господарських зобов'язань. Поняття, зміст, види та порядок укладання господарських договорів. Зміна та розірвання господарських договорів. Принципи виконання господарських договорів.

Способи забезпечення господарських зобов'язань: загальна характеристика.

Тема 8. Загальна характеристика господарсько-правової відповідальності та господарсько-правових санкцій

Поняття та підстави господарсько-правової відповідальності. Види господарсько-правових санкцій. Порядок накладення господарських санкцій на суб'єктів підприємництва.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

3.1. Основна література

1. Господарське право: Практикум /В.С. Щербина, Г.В. Пронська, О.М. Вінник та інші; За заг. ред. В.С. Щербіни.ий посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 320 с.
2. Конституція України: Прийнята на V сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. //Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
3. Підприємницьке право: Практикум /Л.В. Ніколаєва, О.В. Старцев, П.М. Пільчук, О.О. Бакалінська. – К.: Істина, 2002. – 200 с.
4. Про державну підтримку малого підприємництва: Закон України від 19 жовтня 2000 р. //Законодавство України про підприємництво. – Х.: ООО “Одиссей”, 2002. – С. 332 – 340.
5. Селезень, С. В. Господарське законодавство : конспект лекцій / С. В. Селезень ; М-во освіти і науки України; ХНАДУ. - Х. : ХНАДУ, 2008. - 147 с.
6. Селезень, С. В. Господарське законодавство : навч. посіб. / С. В. Селезень, В. М. Бережний. - Х. : Еспада, 2007. - 151 с.
7. Саниахметова Н.А. Юридический справочник предпринимателя. Издание восьмое. – Х.: “Одиссей”, 2006. – 992 с.

3.2. Додаткова література

8. Господарський кодекс України : чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 лют. 2011 р. : (офіц. текст). - К. : Вид. Паливода А. В., 2011. - 189 с
9. Закон України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” від 30.10.1996 р. № 448/96-ВР //Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №51. – Ст. 292.
10. Закон України “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців ” від 15.05.2003 р. № 1755-IV //Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31-32. – Ст. 263.
11. Закон України “Про захист прав споживачів” від 12.05.1991 р. № 1023-ХІІ //Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №30. – Ст. 379.
12. Закон України “Про цінні папери і фондову біржу” від 15.05.2003 р. № 1201-ХІІ //Відомості Верховної Ради України. – 1991. – №38. – Ст. 508.
13. Цивільний кодекс України : станом на 15 лист. 2010 р. - Х. : Одиссей, 2010. - 368 с.
14. Щербина, В. С. Господарське право : навч. посіб. / В. С. Щербина. - 3-тє вид., перероб. та доп. - К. : Юрінком Інтер, 2006. - 656 с
15. Щербіна В.С. Господарське право України: Підручник. – 2-е вид. перероб. і доп. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 592 с.

3.3. Інформаційні ресурси

16. [http //rada.gov.ua](http://rada.gov.ua)
17. [http //www.kmu.gov.ua/mainestat](http://www.kmu.gov.ua/mainestat).
18. [http //www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua)
19. [http //www.mlsp.gov.ua](http://www.mlsp.gov.ua)
20. [http //www.dkrp.gov.ua](http://www.dkrp.gov.ua)
21. [http //www.ukrdzi.com.ua](http://www.ukrdzi.com.ua)

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Комплекти завдань для практичних занять, тестових завдань, питання для самостійної роботи студентів, тематика рефератів.

Розробник програми: доцент _____ Л.В. Єрофєєнко